

Isten hűsége

Mi emberek sokszor megígérünk különféle dolgokat, aztán később néha nem tartjuk magunkat ehhez. Lehet hogy már te is ígértél olyan dolgokat, amit később nem tartottál be. Lehet hogy megígérted, hogy megcselekszed azt, amire a szüleid felszólítottak, de aztán megfélekedtél róla.

Az emberek gyakran nem tartják magukat az ígéreteikhez. Egyesek azért, mert idővel elfelejtik azt, hogy mit is ígértek. Mások azért, mert később rájönnek, hogy nincs elég erejük, bölcsességük az a bizonyos feladat elvégzéséhez. Szomorú, de vannak olyanok is, akik csak azért ígérnek dolgokat, hogy félrevezessenek másokat, miközben eszük ágában sem áll teljesíteni az ígéretet.

Ezzel ellentétben Isten soha nem szegi meg az ígéreteit. Ő soha nem ígér olyan dolgot, amit ne tudna megtartani. Ő soha nem ígér olyan dolgot, amit nem tervez megtartani. Ő soha nem felejt el azt, hogy mit ígért korábban, mert Isten hűséges!

A Biblia nagyon sok ígéretét tartalmazza Istennek, amiket Isten mind, mind komolyan vesz. Komolyan gondolta őket, amikor megígérte, komolyan veszi amikor gyakorlatba kell ültetni őket. Semmi nem állhat neki útjába ilyenkor.

Isten megígérte a zsidó népnek, hogy egy új földdel ajándékozza meg őket. Egy olyan földel, amely bőségesen terem. Csakhogy ez a föld nagyon távol volt és az ő népe nem hagyhatta el azt az országot, amelyben élt, mert rabszolgák voltak.

Az ő uraik nem akarták elengedni őket, ezért úgy tűnt, hogy Isten nem tudja betartani az ígéretét! De Isten megmutatta az ő hatalmát és az ő hűségét. Megszabadította az ő népét Egyiptomból, úgy, ahogy azt ők nem is remélték korábban.

Maga a fáraó, annak az országnak a királya, engedélyezte, hogy elmenjenek.

De alig hogy elhagyták Egyiptomot, újabb akadállyal

találták szemben magukat. A fáraó meggondolta magát és nagy hadsereggel üldözőbe vette őket, miközben a menekülés útját a tenger vágta el. Újra úgy tűnt, hogy Isten nem fogja tudni teljesíteni ígérését. Isten azonban újra megmutatta az ő hatalmát, az ígéreteihez való hűségét. Csodálatosan megszabadította az ő népét, így az folytathatta az útját az ígéret földje fele.

Persze ezzel a próbák nem értek véget. Előttük volt egy nagy sivatag. Hogyan fognak átkelni rajta? Mit fognak enni a sivatagban? Mi fog történni a gyerekekkel, az idősebb emberekkel és az állataikkal? Újra úgy tűnt, hogy Isten nem tudja betartani az ígérését. Legalábbis a látható dolgok ezt a látszatot keltették. De Isten újra megmutatta az ő hatalmát és csodálatosan gondoskodott az ő népéről a sivatagban is. Mindig volt ételük, a ruházatuk kitarított végig, pedig az út nagyon sokáig tartott!

Isten nem csak gondoskodott róluk, hanem mutatta az utat is, ami igen fontos ha olyan helyre szeretnénk elérni, ahol még soha nem voltunk korábban.

Negyven évig vándoroltak a sivatagban, amikor megérkeztek az ígéret földjének határára. Itt egy újabb akadállyal találták szembe magukat. Egy hatalmas folyón kellett volna átkeljenek, de hogyan? Nem voltak hidak, a víz nagyon mély volt. Talán a jó úszók még átmehettek volna, de mi lesz a gyerekekkel, a betegekkel, az állatokkal és a

csomagokkal? Újra úgy tűnt, hogy Isten képtelen beteljesíteni az ígérését.

De Isten újra megmutatta az ő hatalmát és hűségét. Olyan szabadulást készített az ő népe számára, amire ők korábban el sem tudtak volna képzelni. A víz oszlopként állt mindaddig, ameddig a nép át nem kelt a folyón: gyerekestől, csomagostól, állatokkal együtt. Isten újra megmutatta azt, hogy őt semmi nem tudja megakadályozni az ő ígéreteinek a beteljesítésében.

Az életben sok minden azt a látszatot kelti, hogy Isten nem fogja tudni beteljesíteni az ígéreteit.

Isten hatalma és bölcsessége azonban képessé teszi őt olyan megoldásokra, amelyekre mi nem is gondolunk. Az ő hatalma és hűsége akkor is szabadulást hozhat, amikor a látható dolgok semmivel nem biztatnak.

Lehet hogy néha úgy tűnik számodra, hogy Isten nem fogja tudni betartani ígéreteit. Lehet hogy néha úgy gondolsz, hogy Isten megfélekedezt rólad és az ő ígéretiről. De Isten hűséges Isten! Ő hűségesen ragaszkodik az ő ígéreteihez és semmi nem tudja őt meggátolni abban, hogy azokat be is teljesítse!

Igyekezz megismerni Isten ígéreteit a bibliából és azokra hittel ráhagyatkozni.

A csillagok világa

„Az eget beszélik Isten dicsőségét, és kezeinek munkáját hirdeti az égboltozat.” (Zsolt 19,2)

A bevezető Ige nagyon szépen hirdeti, hogy a csillagok világa Isten dicsőségét beszéli, és az Ő teremtését hirdeti. Na de hogyan?

Először is tisztázzuk, miért is teremtette Isten az emberek számára a csillagokat. Erre a Mózes első könyvének teremtés-történetében kapunk magyarázatot:

„És monda Isten: Legyenek világító testek az ég mennyezetén, hogy elválasszák a nappalt az éjszakától, és legyenek jelek, és meghatározói ünnepeknek, napoknak és esztendőknek. És legyenek világítókul az ég mennyezetén hogy világítsanak a földre. És úgy l n. Teremté tehát Isten a két nagy világító testet: a nagyobbik világító testet, hogy uralkodjék nappal és a kisebbik világító testet, hogy uralkodjék éjjel; és a csillagokat. És helyezteté Isten azokat az ég mennyezetére, hogy világítsanak a földre; És hogy uralkodjanak a nappalon és az éjszakán, és elválasszák a világosságot a sötétségt l. És látá Isten, hogy jó.” (1Móz 1,14-18).

Tehát szét kell, hogy válasszák a nappalt az éjszakától, legyenek jelek, meghatározói ünnepeknek, napoknak és esztendőknek.

Válasszák el a nappalt az éjszakától: A Föld egy gömb, aminek a felső „félgömbjét” északnak, az alsót délinek mondjuk. Mi az északi felén lakunk. Mind a két félgömbről más-más csillagokat láthatunk, sajnos nem láthatjuk az alattunk lévő csillagokat. A Földnek van egy hosszanti tengelye

(képzeletben), ami egy kicsit (23° -kal) meg van dőlve, és e körül forog. Amikor a Nap felőli oldalon vagyunk, nappal van. A Nap egy csillag, mert saját fénye van. Ez a fény annyira erős, hogy nem látjuk tőle a többi csillagot nappal. A bolygók és a holdjaik, amit látunk éjjel a Nap fényét verik vissza: ezért látjuk őket.

Legyenek jelek: Térjünk vissza a Föld tengelyéhez! Ha az északi félgömbnél meghosszabbítanánk, akkor a kb. 430 fényév távolságra lévő csillagra, a Sarkcsillagra vagy más néven Polarisra mutatna. (1 fényévnek nevezzük azt a távolságot, amit a fény egy év alatt megtesz; a fény másodpercenként 300000 km-es távolságot tesz meg.). Ez a Sarkcsillag jelöli az északi irányt, szinte az egész égboltozat e csillag körül „forog”. Éjszaka a hajósoknak, kirándulóknak évszázadok, évezredek óta mutatja az északi irányt, azaz jelül szolgál. A csillagászok is e csillaghoz állítják be távcsöveiket, hogy pontosan tudják követni a csillagok mozgását.

Könnyű megtalálni az égen:

Keressük meg az égbolt legismertebb csillagát, a „nagy” Göncölszekeret. Ha a szekér két hátsó csillagát gondolatban összekötve azt meghosszabbítjuk, és erre a két csillag távolságának ötszörösét rámérjük, akkor egy közepesen fényes csillagba ütközünk. Ez a csillag a „kis” Göncölszeker rúdjának utolsó és legfényesebb csillaga.

Jó keresést és meghatározást kívánok!

A madáretetésről

A tél beköszöntével a madarak egy része délre vonult melegebb vidékekre. Biztos hallottátok, már, hogy a gólyák, fecskék, ludak, darvak és még sok-sok madárfaj, hosszú útra indulnak még a hideg idő beállta előtt és meleg helyen töltik a fagyos hónapokat, pl. Afrikában. De számos madárfaj költőterületén marad, amolyan „otthonülő” típusúak ők. A télen is itt tartózkodó madárfajok ilyenkor a nyári táplálékuk hiányában és a finom falatok reményében behúzódnak az emberek által lakott településekre, ahol mi is így jobban megfigyelhetjük őket. Ez egy jó lehetőség nekünk, hogy közelebről láthassuk és jobban megismerhessük, Isten e csodálatos

teremtményeit, sőt segíthessünk is nekik. Hogy hogyan? Erről fogunk szólni néhány szót nektek.

Tudjátok, a madarokról is Istenünk gondoskodik egész életük során. Erre fel is hívja a figyelmünket Jézus, miközben arra buzdít, hogy ne aggodalmaskodjunk.

Tekintsetek az égi madarakra, hogy nem vetnek, nem aratnak, sem cs rbe nem takarnak; és a ti mennyei Atyátok eltartja azokat. Nem sokkal különbek vagytok-é azoknál? Máté 6,26

Isten ad nekik otthont a sűrű bokrok és erdők mélyén, ahol fiókáikat felnevelhetik és ahol tavasztól ősziig bőségesen ellátja őket táplálékkal. Ilyenkor rovarok, hernyók, giliszták, pókok és a növények különböző terméseinek milliója várja őket terített asztalként. A madárcák, miután felnevelték fiókáikat és érzik a hideg időszak közeledtét, már ősziig igyekeznek tartalékokat felhalmozni a kis testükben, hogy a téli hideget és a kevesebb étellel járó időszakot át tudják vészeln.

A kis madarak sokat mozognak és mivel nagyon gyorsak is, sok táplálékra van szükségük. Egy kismadárnak például a saját testsúlyának megfelelő mennyiségű táplálékot kell megennie egy nap, hogy testsúlya ne csökkenjen. Gondoltad volna? Ha játszunk egy kicsit a gondolattal, akkor ez annyit jelent, hogy ha te 20 kg-os vagy, akkor 20 kg ételt kellene elfogyasztanod minden nap!!! Ugye megdöbbenő, hogy mennyit kell egy kismadárnak keresgélnie a fák között, mire összeszedi a napi betevőjét?

A madarak testhőmérséklete ráadásul magasabb is, mint az emberé. Például, ha a tiéd már 37,5 Celsius fok fölé megy akkor azt jelenti, hogy lázad van. A madárcák testhőmérséklete még 40 fokon is normális. Ennek az elérésére is sok energia kell. Tudjátok, hogy ha hideg van odakint, akkor a szüleitek is többet tüzelnek a kályhába, vagy a gázmelegítőt magasabb fokozatra állítják. A madaraknak is ezt kell tenniük, amikor hidegebb van, viszont ahhoz többet kellene mozogniuk, amivel több energiát égetnek el. Látjátok ez az a pont, ahol mi segíthetünk nekik, ha etetjük őket, hogy ne pazaroljanak el annyi energiát a felesleges mozgásra, hanem amit megesznek azzal melegen tudják tartani magukat.

A madáretetésnek is vannak szabályai, amelyeket ha betartunk, akkor segíthetünk igazából nekik. Lássunk ezek közül a legfontosabbakat:

Először is fontos az, hogy mikor kezdjük el etetni a madarakat. Egészen addig, amíg találnak a természetben elegendő táplálékot maguknak, nem szükséges elkezdeni a madáretetést. Általában nálunk az első fagyok beállta körül november környékén el lehet már kezdeni az etetni őket és csak addig

szabad folytatni, amíg a hideg idő tart, vagyis általában március elejéig. Az év többi időszakában nem szabad etetni a madarakat!

Másodszor, ha elkezdtük etetni őket, a cinkék, rigók, verebek és társaik hamar megtanulják, hogy etetőnkél eleség várja őket, és nem is keresnek ételmet másutt. Éppen ezért nagyobb kárt okozhatunk, ha elkezdjük, majd váratlanul beszüntetjük etetésüket, mint ha bele sem fogtunk volna. Amíg tehát tart a hideg idő - körülbelül február végéig - rendszeresen rakjunk ki eleséget a madáretetőbe, hiszen ekkor már felelősséggel tartozunk irántuk.

Harmadszor, ügyelnünk kell, hogy jó minőségű eledelt adjunk, mert a penészes, romlott eleség a madarak pusztulását okozhatja. Lehet azt gondoljátok, hogy az otthon maradt morzsák is jók a madaraknak, de ez nem igaz! Meg kell tanulnunk, hogy melyik madárnak mit adhatunk. A napraforgómag a legkedveltebb elesége a madáretető vendégeinek. A cinegék kedvence, de szeretik a verebek, a csuszka és a harkályok is. A tarka tengelic, a meggyvágó vagy a zöldike és a csíz még a szélben himbálódzó etetőre is rászáll a napraforgómagért. A cinkék örömmel csipegetik föl a kiszórt, növényi olajban gazdag dióbelet, de ügyesen kapaszkodnak bele a kiakasztott szalonnabördarabba vagy a boltokban kapható marhafaggyúba kevert és belefagyott vegyes magvakból álló madárkalácsba is. A napraforgón kívül a sármányok és a pintyfélék kedvelik az üzletekben kapható pinyeleséget, kölest, rostaalját, búzát is. A fekete rigó és a vörösbegy a konyhai hulladékot (főtt sárgarépa, burgonya, rizs, felvágott vagy más húsféle) is szívesen átkutatja, de szereti a túrót vagy a keményre főtt tojást is. A fenyőrigók szívesen lakmároznak a gyümölcsfákon maradt almákból. A halványszürke, nyakán fekete örves balkáni gerlének és a házigalambnak búzát, kukoricát adhatunk.

Negyedszer, nagyon fontos, hogy jó helyet kell találni a madáretetőnek, ha nem akarjuk, hogy a kis madarak eleségül szolgáljanak a macskáknak vagy más ragadozóknak. A madarak szeretik a könnyen elérhető helyeket, de veszély esetén még fontosabb, hogy könnyedén el is tudjanak repülni onnan. A forgalmas madáretető vonzza a macskákat, s a tollasok, belefeledkezve a lakmározásba, nehezebben veszik

észre a lopakodó ragadozót. Épp ezért az etetőt erkélyre, vagy a fákon, bokrokon kellő magasságba kell elhelyezni. Magunk is egyszerűen készíthetünk etetőhelyeket egy kis ötletességgel és egy kis szülői segítséggel. Etetőhelynek az ablakpárkányra helyezett nagy tál is kiváló lehet, vagy akár egy hőmentes hely a kert talaján.

Ha kifejezetten kedvezni akarunk egyes fajoknak, az etető elhelyezésével befolyásolhatjuk, mely madarak étkezzenek nálunk. A

cinegék nagyon ügyesek, jól meg tudnak kapaszkodni, alulról is be tudnak repülni egy oldalról zárt etetőbe, és nem zavarja őket, ha az etető a szélben himbálódzik. A verebek és pintyek sokkal ügyetlenebbek, de nagyon tanulékonyak, ők inkább a földről csipegetik fel a magokat. Egyes fajok, mint a gerlék és rigók csak sík felületről képesek felszedni a magokat. Bár a színes énekes madarak - széncinkék, meggyvágók - látványa kedvesebb lehet a szemnek, ne feledjük, hogy a városokban sokak által oly átlagosnak tartott házi verebek száma Európaszerte fogyatkozóban van - ne sajnáljuk tőlük az élelmet és ne legyünk személyválogatóak, azaz „madárválogatóak”, mindannyian Isten teremtményei.

Ötödször, de nem utolsó sorban, a madarakat nem csak csodálnunk és etetnünk kell, hanem az etetőjük rendszeres tisztítása is a mi feladatunk. Ahogyan Anya gondoskodik arról, hogy a házban rend és tisztaság legyen, és remélhetőleg nagy segítségére vagy ebben, ezt a nagyon fontos feladatot is fel kell vállalnod, ha a madarakat, közelről szeretnéd télen is figyelni. A madarak ürüléke szennyezni fogja azt a környéket ahol van az etető, ezzel számolnunk kell, ezért olyan helyre tegyük, ahol tisztítható és nem zavar senkit, például a szomszédokat!

És végezetül a legfontosabb elgondolkodnunk arról, hogy Isten a madarak etetése által mire akar tanítani bennünket. Először is hálával tartozunk Neki, hogy ezeket a kis kedves teremtményeket láthatjuk és gondoskodhatunk róluk. Másodszor örülhetünk annak is, hogy fejlődhetünk a kitartásban, fegyelmezettségben, mert a madáretetés nem egy könnyű feladat. De kérhetjük Istentől, hogy használjon fel bennünket a madarak

etetésére, az Ő dicsőségére. Kívánjuk, hogy fedezzétek fel ti is a madáretetés izgalma!

Madárkalács

Meglepődtél azon, hogy a madarak is szeretik a kalácsot? Az előbb olvashattad, hogy a cinegék nagyon kedvelik, azt azonban el kell mondanom, hogy ez nem olyan kalács amit mi emberek szoktunk enni, ez egy madár ínycsés, és ami még nagyon fontos, hogy ti is elkészíthetitek otthon (ajánlom szabadtéren, mert egy kicsit bűdös) szülői felügyelettel.

Hozzávalók:

- 1 kg sózatlan marha- vagy birka-faggyú
- Edény
- 750 g madáreledel
- erős fonál vagy vékony zsinór
- formák (pl. műanyag kávé pohár, joghurtos pohár, konzervdoboz)

Melegítsd fel a faggyút egy fazékban, míg fel nem olvad. Keverd bele a madáreledelt. Vágj kb. 30 cm hosszú zsinórokat, és helyezd bele őket egyesével a formákba (legalább hat kisebb pohárra van szükség). Önts rájuk a felolvasztott masszát, hagyd megszilárdulni a formákban, és ezzel el is készültek a faggyúgolyók. Ha kétséged támad a massa szilárdságát illetően, köss köréjük hálót (például olyat, amibe a mandarint szokták csomagolni). Ezután akaszd fel a faggyúgolyókat.

A Közép- és Kelet Európai Református Presbiteriánus Egyház gyermeklapja.

www.reformatus.org

Postacím: Cluj Napoca 400380 Otetului 18A. Romania

Elektronikus levélcím: kolozsvar@reformatus.org (Ro) vagy kgtmi@t-online.hu (Hu)

Telefon: 0040723368408 vagy 0040364109567 (Ro) vagy 003646412558 (Hu)

A fejlécen szereplő rajtot Vic Lockman szíves engedélyével közöljük.